KISHKINDHA KANDAM സർഗം 4

തത്ര വാർഷികദിനാനി രാഘവോ
ലീലയാ മണിഗുഹാസു സഞ്ചരൻ .
പക്വമൂലഫലഭോഗതോഷിതോ
ലക്ഷ്മണേന സഹിതോऽവസ+ത്സുഖം .. 1..

വാതനുന്നജലപൂരിതമേഘാ
നന്തരസ് തനിത-വൈദ്യുത-ഗർഭാൻ .
വീക്ഷ്യ വിസ്മയമഗാദ്-ഗജയൂഥാൻ
യദ്വ-ദാഹിത-സുകാഞ്ചന-കക്ഷാൻ .. 2..

നവഘാസം സമാസ്വാദ്യ ഹൃഷ്ടപുഷ്ടമൃഗദ്വിജാഃ .
ധാവന്തോ പരിതോ രാമം വീക്ഷ്യ വിസ്ഫാരിതേക്ഷണാഃ .. 3..

ന ചലന്തി സദാ ധ്യാനനിഷ്ഠാ ഇവ മുനീശ്വരാഃ .
രാമം മാനുഷരൂപേണ ഗിരികാനനഭൂമിഷു .. 4..

ചരന്തം പരമാത്മാനം ജ്ഞാത്വാ സിദ്ധഗണാ ഭുവി .
മൃഗപക്ഷിഗണാ ഭൂത്വാ രാമമേവാനുസേവിരേ .. 5..

സൗമിത്രിരേകദാ രാമമേകാന്തേ ധ്യാനതത്പരം .
സമാധിവിരമേ ഭക്ത്യാ പ്രണയാദ്വിനയാന്വിതഃ .. 6..

അബ്രവീദ്ദേവ തേ വാക്യാത്പൂർവോക്താദ്വിഗതോ മമ .
അനാദ്യവിദ്യാസംഭൂതഃ സംശയോ ഹൃദി സംസ്ഥിതഃ .. 7..

ഇദാനീം ശ്രോതുമിച്ഛാമി ക്രിയാമാർഗേണ രാഘവ .
ഭവദാരാധനം ലോകേ യഥാ കുർവന്തി യോഗിനഃ .. 8..

ഇദമേവ സദാ പ്രാഹുര്യോഗിനോ മുക്തിസാധനം .
നാരദോऽപി തഥാ വ്യാസോ ബ്രഹ്മാ കമലസംഭവഃ .. 9..

ബ്രഹ്മക്ഷത്രാദിവർണാനാമാശ്രമാണാം ച മോക്ഷദം .
സ്ത്രീശൂദ്രാണാം ച രാജേന്ദ്ര സുലഭം മുക്തിസാധനം .
തവ ഭക്തായ മേ ഭ്രാത്രേ ബ്രൂഹി ലോകോപകാരകം .. 10..

ശ്രീരാമ ഉവാച .
മമ പൂജാവിധാനസ്യ നാന്തോऽസ്തി രഘുനന്ദന .
തഥാപി വക്ഷ്യേ സങ്ക്ഷേപാദ്യഥാവദനുപൂർവശഃ .. 11..

സ്വഗൃഹ്യോക്തപ്രകാരേണ ദ്വിജത്വം പ്രാപ്യ മാനവഃ .
സകാശാത്സദ്ഗുരോർമന്ത്രം ലബ്ധ്വാ മദ്ഭക്തിസംയുതഃ .. 12..

തേന സന്ദർശിതവിധിർമാമേവാരാധയേത്സുധീഃ .
ഹൃദയേ വാഽനലേ വാർചേത്പ്രതിമാദൗ വിഭാവസൗ .. 13..

ശാലഗ്രാമശിലായാം വാ പൂജയേന്മാമതന്ദ്രിതഃ .
പ്രാതഃസ്നാനം പ്രകുർവീത പ്രഥമം ദേഹശുദ്ധയേ .. 14..

വേദതന്ത്രോദിതൈർമന്ത്രൈർമൃല്ലേപനവിധാനതഃ .
സന്ധ്യാദി കർമ യന്നിത്യം തത്കുര്യാദ്വിധിനാ ബുധഃ .. 15..

സങ്കല്പമാദൗ കുർവീത സിദ്ധ്യർഥം കർമണാം സുധീഃ .
സ്വഗുരും പൂജയേദ്ഭക്ത്യാ മദ്ബുദ്ധ്യാ പൂജകോ മമ .. 16..

ശിലായാം സ്നപനം കുര്യാത്പ്രതിമാസു പ്രമാർജനം .
പ്രസിദ്ധൈർഗന്ധപുഷ്പാദ്യൈർമത്പൂജാ സിദ്ധിദായികാ .. 17..

അമായികോഽനുവൃത്ത്യാ മാം പൂജയേന്നിയതവ്രതഃ .
പ്രതിമാദിഷ്വലങ്കാരഃ പ്രിയോ മേ കുലനന്ദന .. 18..

അഗ്നൗ യജേത ഹവിഷാ ഭാസ്കരേ സ്ഥണ്ഡിലേ യജേത് .
ഭക്തേനോപഹൃതം പ്രീത്യൈ ശ്രദ്ധയാ മമ വാര്യപി .. 19..

കിം പുനർഭക്ഷ്യഭോജ്യാദി ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതാദികം .
പൂജാദ്രവ്യാണി സർവാണി സമ്പാദ്യൈവം സമാരഭേത് .. 20..

ചൈലാജിനകുശൈഃ സമ്യഗാസനം പരികല്പയേത് .
തത്രോപവിശ്യ ദേവസ്യ സമ്മുഖേ ശുദ്ധമാനസഃ .. 21..

തതോ ന്യാസം പ്രകുർവീത മാതൃകാ-ബഹിരാന്തരം .
കേശവാദി തതഃ കുര്യാത്തത്ത്വന്യാസം തതഃ പരം .. 22..

മന്മൂർതിപഞ്ജരന്യാസം മന്ത്രന്യാസം തതോ ന്യസേത് .
പ്രതിമാദാവപി തഥാ കുര്യാന്നിത്യമതന്ദ്രിതഃ .. 23..

കലശം-സ്വ/പുരോ വാമേ+ ക്ഷിപേത്പുഷ്പാദി ദക്ഷിണേ .
അർഘ്യ/പാദ്യ+പ്രദാനാർഥം മധു-പർകാർഥ-മേവ ച .. 24..

തഥൈ-വാച-മനാർഥം തു ന്യസേത്പാത്രചതുഷ്ടയം .
ഹൃത്പദ്മേ ഭാനുവിമലേ മത്കലാം ജീവസൻജ്ഞിതാം .. 25..

ധ്യായേത്സ്വദേഹമഖിലം തയാ വ്യാപ്തമരിന്ദമ .
താമേവാവാഹയേന്നിത്യം പ്രതിമാദിഷു മത്കലാം .. 26..

പാദ്യാർഘ്യാചമനീയാദ്യൈഃ സ്നാനവസ്ത്രവിഭൂഷണൈഃ .
യാവച്ഛക്യോപ-ചാരൈർവാ ത്വർചയേന്മാമമായയാ .. 27..

വിഭവേ സതി കർപൂരകുങ്കുമാഗരുചന്ദനൈഃ .
അർചയേന്മന്ത്രവന്നിത്യം സുഗന്ധകുസുമൈഃ ശുഭൈഃ .. 28..

ദശാവരണപൂജാം വൈ ഹ്യാഗമോക്താം പ്രകാരയേത് .
നീരാജനൈർധൂപദീപൈർനൈവേദ്യൈർബഹുവിസ്തരൈഃ .. 29..

ശ്രദ്ധയോപ-ഹരേന്നിത്യം ശ്രദ്ധാഭു-ഗഹ-മീശ്വരഃ .
ഹോമം കുര്യാത്പ്രയത്നേന വിധിനാ മന്ത്രകോവിദഃ .. 30..

അഗസ്ത്യേനോക്തമാർഗേണ കുണ്ഡേനാഗമവിത്തമഃ .
ജുഹുയാന്മൂലമന്ത്രേണ പുംസൂക്തേനാഥവാ ബുധഃ .. 31..

അഥവൗ-പാസ-നാ+ഗ്നൗ വാ ചരുണാ ഹവിഷാ തഥാ .
തപ്തജാംബൂനദപ്രഖ്യം ദിവ്യാഭരണഭൂഷിതം .. 32..

ധ്യായേദനലമധ്യസ്ഥം ഹോമകാലേ സദാ ബുധഃ .
പാർഷദേഭ്യോ ബലിം ദത്ത്വാ ഹോമശേഷം സമാപയേത് .. 33..

തതോ ജപം പ്രകുർവീത ധ്യായേന്മാം യതവാക് സ്മരൻ .
മുഖവാസം ച താംബൂലം ദത്ത്വാ പ്രീതിസമന്വിതഃ .. 34..

മദർഥേ നൃത്യഗീതാദി സ്തുതിപാഠാദി കാരയേത് .
പ്രണമേദ്ദണ്ഡവദ്ഭൂമൗ ഹൃദയേ മാം നിധായ ച .. 35..

ശിരസ്യാധായ മദ്ദത്തം പ്രസാദം ഭാവനാമയം .
പാണിഭ്യാം മത്പദേ മൂർധ്നി ഗൃഹീത്വാ ഭക്തിസംയുതഃ .. 36..

രക്ഷ മാം ഘോരസംസാരാദിത്യുക്ത്വാ പ്രണമേത്സുധീഃ .
ഉദ്വാസയേദ്യഥാപൂർവം പ്രത്യഗ്ജ്യോതിഷി സംസ്മരൻ .. 37..

ഏവമുക്തപ്രകാരേണ പൂജയേദ്വിധിവദ്യദി .
ഇഹാമുത്ര ച സംസിദ്ധിം പ്രാപ്നോതി മദനുഗ്രഹാത് .. 38..

മദ്ഭക്തോ യദി മാമേവം പൂജാം ചൈവ ദിനേ ദിനേ .
കരോതി മമ സാരൂപ്യം പ്രാപ്നോത്യേവ ന സംശയഃ .. 39..

ഇദം രഹസ്യം പരമം ച പാവനം
മയൈവ സാക്ഷാത്കഥിതം സനാതനം .
പഠത്യജസ്രം യദി വാ ശൃണോതി യഃ
സ സർവപൂജാഫലഭാങ് ന സംശയഃ .. 40..

ഏവം പരാത്മാ ശ്രീരാമഃ ക്രിയായോഗമനുത്തമം .
പൃഷ്ടഃ പ്രാഹ സ്വഭക്തായ ശേഷാംശായ മഹാത്മനേ .. 41..

പുനഃ പ്രാകൃതവദ്രാമോ മായാമാലംബ്യ ദുഃഖിതഃ .
ഹാ സീതേതി വദന്നേവ നിദ്രാം ലേഭേ കഥഞ്ചന .. 42..

ഏതസ്മിന്നന്തരേ തത്ര കിഷ്കിന്ധായാം സുബുദ്ധിമാൻ .
ഹനൂമാൻ പ്രാഹ സുഗ്രീവമേകാന്തേ കപിനായകം .. 43..

ശൃണു രാജൻ പ്രവക്ഷ്യാമി തവൈവ ഹിതമുത്തമം .
രാമേണ തേ കൃതഃ പൂർവമുപകാരോ ഹ്യനുത്തമഃ .. 44..

കൃതഘ്നവത്ത്വയാ നൂനം വിസ്മൃതഃ പ്രതിഭാതി മേ .
ത്വത്കൃതേ നിഹതോ വാലീ വീരസ്ത്രൈലോക്യസമ്മതഃ .. 45..

രാജ്യേ പ്രതിഷ്ഠിതോഽസി ത്വം താരാം പ്രാപ്തോഽസി ദുർലഭാം .
സ രാമഃ പർവതസ്യാഗ്രേ ഭ്രാത്രാ സഹ വസൻ സുധീഃ .. 46..

ത്വദാഗമനമേകാഗ്രമീക്ഷതേ കാര്യഗൗരവാത് .
ത്വം തു വാനരഭാവേന സ്ത്രീസക്തോ നാവബുദ്ധ്യസേ .. 47..

കരോമീതി പ്രതിജ്ഞായ സീതായാഃ പരിമാർഗണം .
ന കരോഷി കൃതഘ്നസ്ത്വം ഹന്യസേ വാലിവദ്ദ്രുതം .. 48..

ഹനൂമദ്വചനം ശ്രുത്വാ സുഗ്രീവോ ഭയവിഹ്വലഃ .
പ്രത്യുവാച ഹനൂമന്തം സത്യമേവ ത്വയോദിതം .. 49..

ശീഘ്രം കുരു മമാജ്ഞാം ത്വം വാനരാണാം തരസ്വിനാം .
സഹസ്രാണി ദശേദാനീം പ്രേഷയാശു ദിശോ ദശ .. 50..

സപ്തദ്വീപഗതാൻ സർവാൻ വാനരാനാനയന്തു തേ .
പക്ഷമധ്യേ സമായാന്തു സർവേ വാനരപുംഗവാഃ .. 51..

യേ പക്ഷമതിവർതന്തേ തേ വധ്യാ മേ ന സംശയഃ .
ഇത്യാജ്ഞാപ്യ ഹനൂമന്തം സുഗ്രീവോ ഗൃഹമാവിശത് .. 52..

സുഗ്രീവാജ്ഞാം പുരസ്കൃത്യ ഹനൂമാൻ മന്ത്രിസത്തമഃ .
തത്ക്ഷണേ പ്രേഷയാമാസ ഹരീൻ ദശ ദിശഃ സുധീഃ .. 53..

അഗണിതഗുണസത്ത്വാൻ വായുവേഗപ്രചാരാൻ
        വനചരഗണമുഖ്യാൻ പർവതാകാരരൂപാൻ .
പവനഹിതകുമാരഃ പ്രേഷയാമാസ ദൂതാ-
        നതിരഭസതരാത്മാ ദാനമാനാദിതൃപ്താൻ .. 54..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ
കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ
ചതുർഥഃ സർഗഃ .. 4..
ഓം
CHECKED BY GURU P.R.IYER
5.5.2024